

[Industriministeren]

mindelige regler i lov om dagpenge ved sygdom og fødsel.

I lov om skibes sikkerhed m.v. foreslås, at der for alle arbejdstagere, der har ansatte om bord på skibe, kan fastsættes pligt til beskyttelse af arbejdstagere, herunder pligt til at foretage en risikovurdering af den gravide søfarendes arbejdsopgaver.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale forslaget til en hurtig og velvillig behandling i det høje Ting.

Industriministeren (Trøjborg):

Hermed har jeg den ære for det høje Folketing at fremsætte:

Forslag til lov om produktsikkerhed.
(Lovforslag nr. L 132).

Som bekendt nedsatte jeg i foråret 1993 et udvalg, der skulle gennemføre EF-direktivet om produktsikkerhed, som skal være gennemført i de nationale lovgivninger senest den 29. juni 1994. Direktivets formål er at garantere, at markedsførte produkter er sikre, dvs. at de ikke frembyder risici eller kun minimale risici. Direktivet har således et meget højt ambitionsniveau og gælder overalt, hvor der ikke ved Fællesskabslovgivning er fastsat særlige regler om produktsikkerhed.

Udvalgets betænkning nr. 1256 med titlen »Produktsikkerhed« blev offentliggjort i midten af november 1993 og har været sendt til høring hos en lang række myndigheder og organisationer, og høringssvarene er indgået i regeringens overvejelser.

Vi har allerede i mange år haft bestemmelser om produktsikkerhed i en række love, f.eks. i arbejdsmiljø- og levnedsmiddellovgivningen. Det er ikke hensigten, at produktsikkerhedsloven skal erstatte denne regulering, men den skal derimod udbygge og supplere den gældende lovgivning, så der kommer til at gælde et højt produktsikkerhedsniveau på alle områder. Vi har imidlertid ikke tidligere i Danmark haft en generel lov til beskyttelse af forbrugeren mod, at farlige produkter bringes ud i omsætning. Det er derfor en stor glæde at kunne fremsætte dette forslag, som regeringen betragter som et vigtigt fremskridt inden for forbrugerbeskyttelsen.

Lovforslaget finder anvendelse på produkter, som er bragt i omsætning, og tjenesteydelser, der har tilknytning til et produkt. Når det

foreslås, at loven også skal omfatte tjenesteydelser med tilknytning til produkter, er det for at inddrage de reparationsarbejder, der består dels af en arbejdspræstation, dels af brug af reservedele. Det vil ofte i disse situationer være vanskeligt at afgøre, om den opståede faresituation skyldes den anvendte reservedel eller det udførte reparationsarbejde. Også fast ejendom er omfattet.

Undtaget fra loven er produkter, der udelukkende medgår til produktionen i en erhvervs virksomhed, da disse ikke på tilsvarende måde er egnet til at være omfattet af en generel lov om produktsikkerhed. På linje med direktivet foreslås det også, at handel mellem private samt antikviteter og andre brugte produkter, der, før de skal bruges, skal repareres eller sættes i stand, undtages, hvis modtageren har fået klar skriftlig besked om dette.

Selv om formålet med den foreslåede lov om produktsikkerhed i første omgang er at forebygge personskade, er den dog ikke begrænset hertil. Tingsskade omfattes også af lovforslaget og kan navnlig komme på tale i forbindelse med bygnings-, vand- og brandskader. Lovforslaget omfatter endvidere udviklingsskader, dvs. skader, som skyldes egenskaber ved produkter, som på grund af utilstrækkelig teknisk og videnskabelig viden ikke var kendt på det tidspunkt, produktet blev markedsført.

Ligesom direktivet kræver lovforslaget også et meget højt sikkerhedsniveau, og det indeholder på tilsvarende måde en rangorden af almindelige kriterier for risikovurderingen. Det grundlæggende princip er her, at en producent kun må markedsføre sikre produkter.

For at opnå det grundlæggende sikkerhedskrav pålægges det producenterne dels at give en række oplysninger, der gør det muligt at bedømme de risici, som er forbundet med et produkt, dels at iværksætte forskellige sikkerhedsforanstaltninger mod farlige produkter som f.eks. mærkning af varer, kontrol af vareprøver m.m. I sidste fald kan der blive tale om at trække produkterne tilbage fra markedet.

Loven omfatter alle personer, idet hovedformålet med loven netop er at beskytte enhver mod farer fra produkter og tjenesteydelser, uanset om vedkommende er forbruger, erhvervsdrivende, arbejdstager eller andet.

Pligten til at sørge for, at produkter er sikre, påhviler primært producenter og distributører.

[Industriministeren]

De har pligt til at sikre sig, at de kun producerer og markedsfører sikre produkter, at give de fornødne vejledninger og træffe egnede foranstaltninger for at undgå risici. Når det i første række er de erhvervsdrivende selv, der skal sørge for, at produkter er sikre, hænger det sammen med, at de er de nærmeste til at kende produktet og dermed eventuelle risici. De har også selv en åbenlys interesse i at afværge farer, idet de i længden ikke kan tåle den negative omtale, som produktulykker giver anledning til.

Det er imidlertid også nødvendigt, at der er offentlige myndigheder, der fører tilsyn med området, og som kan gribe ind i tilfælde af, at de erhvervsdrivende ikke er i stand til eller vil opfylde lovens mål. De foranstaltninger, som myndighederne kan iværksætte, strækker sig fra forhandlinger, vejledning og produktundersøgelser til påbud om ændringer i produktet, om yderligere vejledning og i særlig grove tilfælde påbud om tilbagetrækning af produkter og offentlige advarsler. Af hensyn til retssikkerheden foreslås det, at de forbud og påbud, som træffes, snarest skal indbringes for domstolene af kontrolmyndigheden, hvis den erhvervsdrivende gør indsigelse mod myndighedens afgørelse.

Når kontrolmyndigheden skal vurdere, hvilket indgreb der kan foretages, må der ske en afvejning mellem på den ene side den nytteværdi, der er knyttet til produktet eller tjenesteydelsen, og på den anden side produktets eller tjenesteydelsens skadeevne. Det gælder her helt grundlæggende, at kontrolmyndigheden må vælge det tiltag, der med den mindste ressourceindsats når målet, nemlig at forebygge skade. Sikkerhedskravene må således ikke blive mere vidtgående, end formålet tilsiger.

Selv om indgreb så vidt muligt bør rettes mod så tidligt et led i omsætningskæden som muligt, typisk producenten eller importøren af produktet, åbner forslaget dog mulighed for, at sikkerhedsforanstaltninger kan rettes imod enhver af de erhvervsdrivende. Dette kan navnlig have praktisk betydning i de tilfælde, hvor en producent er gået konkurs eller det på anden måde ikke er praktisk muligt at kontakte vedkommende.

En gennemførelse af lovforslaget vil kunne medføre økonomiske byrder for erhvervslivet. Det er imidlertid meget vanskeligt på nuvæ-

rende tidspunkt at vurdere de erhvervsøkonomiske konsekvenser. Jeg har derfor iværksat en undersøgelse for at få mere præcise oplysninger herom, og jeg vil, i det omfang det er muligt, senere fremkomme med en redegørelse herom.

Det er hensigten, at lovforslaget skal supplere den gældende speciallovgivning om produktsikkerhed. På tilsvarende måde foreslås det, at det offentlige tilsyn skal ligge hos de myndigheder, der i dag i øvrigt varetager sådanne opgaver. I det omfang det drejer sig om produkter eller tjenesteydelser, som ikke andre myndigheder efter anden lovgivning tager sig af, skal opgaven påhvile Forbrugerstyrelsen. Forbrugerstyrelsen får tillige ansvaret for bl.a. at sørge for, at myndighederne samarbejder om fortolkning og håndhævelse af produktsikkerhedsloven og skal forestå notifikation af og forhandlinger med Europa-Kommissionen. På denne måde opnås, at administrationen af loven kan ske enkelt og effektivt og med en så entydig ansvarsfordeling som muligt.

Idet jeg i øvrigt henviser til de udførlige bemærkninger til lovforslaget, skal jeg anbefale forslaget til det høje Tings velvillige behandling.

Industriministeren (Trøjborg):

Hermed har jeg den ære for det høje Folketing at fremsætte:

Forslag til lov om statsgaranti til udviklingsvirksomhed.

(Lovforslag nr. L 134).

Lovforslaget har til formål at fremme vilkårene for tilførsel af egenkapital til små og mellemstore virksomheder med udviklingsorienterede projekter for herigennem at bidrage til en gunstig erhvervsudvikling.

Der har i de senere år bredt sig en stigende erkendelse af den erhvervsudviklingsmæssige betydning af de små og mellemstore virksomheder. Denne erkendelse sammenholdt med de senere års vanskelige finansieringsvilkår for denne gruppe virksomheder, herunder specielt vilkårene for finansiering af fremadrettede, udviklingsorienterede projekter, har ledt frem til overvejelser om erhvervsfremmeinitiativer på området.

Lovforslaget skal derfor ses i sammenhæng med regeringens øvrige bestræbelser på at forbedre finansieringsvilkårene for små og mel-